

Чичук В. М.

кандидат педагогічних наук, доцент
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СУЧАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

У сучасних умовах глобалізації, швидкого розвитку інформаційних технологій та зростаючої конкуренції цифрова трансформація стала одним із ключових напрямів розвитку сучасних організацій [1]. Вона охоплює не лише впровадження новітніх технологічних рішень, але й комплексну зміну управлінських підходів, бізнес-моделей та корпоративної культури [3, с. 57].

Цифрова трансформація управлінських процесів передбачає використання цифрових технологій для оптимізації процесів планування, контролю, комунікацій, прийняття рішень і взаємодії з клієнтами. Це дозволяє підвищити ефективність діяльності підприємства, зменшити витрати та підвищити гнучкість у реагуванні на зміни ринкового середовища [6].

Одним із головних викликів цифрової трансформації є опір персоналу змінам. Багато працівників не готові до переходу на нові технології або побоюються втратити роботу через автоматизацію [2]. Для подолання цього бар'єра керівництву необхідно забезпечити відповідну комунікацію, навчання персоналу та формування цифрової культури в організації.

Іншим важливим аспектом є забезпечення кібербезпеки. Використання хмарних технологій, віддаленого доступу та великих обсягів даних створює ризики витоку конфіденційної інформації [5]. Тому цифрова трансформація має супроводжуватися створенням ефективної системи захисту даних, впровадженням політик інформаційної безпеки та контролем доступу до корпоративних ресурсів.

Не менш значущим викликом є необхідність оновлення управлінських компетенцій. Традиційні підходи до управління персоналом, проектами та бізнес-процесами поступово втрачають ефективність у цифровому середовищі. Сучасний менеджер повинен володіти навичками роботи з цифровими інструментами, розуміти принципи роботи штучного інтелекту, аналітики даних, автоматизованих систем управління тощо.

Разом із тим, цифрова трансформація відкриває широкі можливості для розвитку організацій. Вона дозволяє створювати нові продукти й послуги, підвищувати рівень задоволеності клієнтів, розширювати ринки збуту та забезпечувати прозорість управлінських процесів. Використання таких технологій, як штучний інтелект, Big Data, блокчейн, хмарні обчислення та Інтернет речей, сприяє створенню інноваційних бізнес-моделей та зміцненню конкурентних позицій підприємств.

Цифровізація також впливає на стиль управління. Вона стимулює розвиток гнучких методів організації роботи, таких як Agile та Scrum, які орієнтовані на швидке прийняття рішень, командну взаємодію та адаптивність до змін. Це особливо актуально в умовах непередбачуваних ринкових коливань і технологічних інновацій. Успішна цифрова трансформація потребує стратегічного підходу. Ключовими етапами цього процесу є: діагностика поточного стану цифрової зрілості організації; визначення стратегічних цілей; формування дорожньої карти трансформації; інвестиції у технології та людський капітал; постійний моніторинг результатів і коригування стратегії [4, с. 26].

Важливо також враховувати соціальні аспекти цифрових змін. Зростання ролі технологій може призвести до знеособлення управлінських процесів, втрати міжособистісних контактів та надмірної залежності від цифрових систем. Тому цифровізація має бути збалансованою, з урахуванням гуманістичних цінностей і соціальної відповідальності бізнесу.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що цифрова трансформація є не просто технічним процесом, а глибокою стратегічною зміною, яка охоплює всі рівні управління організацією. Вона створює нові можливості для підвищення ефективності, інноваційності та

конкурентоспроможності підприємств, але водночас вимагає глибокого усвідомлення ризиків, готовності до змін і розвитку цифрових компетенцій у всіх учасників організаційного процесу.

Література:

1. Андрущенко, В. М. Цифрова економіка: сутність, тенденції та перспективи розвитку. Київ: КНЕУ, 2021. – 214 с.
2. Грищенко, І. М. Управління змінами в цифровому середовищі. – Харків: ХНЕУ, 2022. – 156 с.
3. Дуброва, Т. В. Менеджмент в умовах цифрової трансформації: навч. посіб. – Львів: ЛНУ, 2020. – 188 с.
4. Міністерство цифрової трансформації України. Стратегія цифрової трансформації України до 2030 року. – Київ, 2021. – 45 с.
5. Laudon, K. C., Laudon, J. P. Management Information Systems: Managing the Digital Firm. – 17th ed. – Pearson, 2023. – 720 p.
6. Tapscott, D. Digital Economy: Promise and Peril in the Age of Networked Intelligence. – New York: McGraw-Hill, 2020. – 368 p.

Шалімов В.В.

Кандидат економічних наук, доцент
Донецький державний університет внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна

Халецька С.С.

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Донецький державний університет внутрішніх справ
м. Кропивницький, Україна

МІЖНАРОДНІ РЕЙТИНГИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ШАХРАЙСТВА: МЕТОДОЛОГІЇ, ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ТА МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

У сучасному глобалізованому середовищі шахрайство перестало бути лише фінансовою чи кримінальною проблемою — воно впливає на інвестиційну привабливість, конкурентоспроможність бізнесу та рівень довіри до державних інституцій. Саме тому системне використання міжнародних рейтингів і звітів дозволяє своєчасно реагувати на ризики, формувати ефективні стратегії протидії та забезпечувати прозорість економічних процесів, дає можливість об'єктивно оцінити рівень довіри, прозорості та безпеки економічних процесів у різних країнах. Такі індекси допомагають виявити тенденції поширення шахрайства, визначити найбільш уразливі сфери та зрозуміти, які чинники впливають на виникнення фінансових зловживань. Для України вивчення міжнародних рейтингів має особливе значення, адже воно дозволяє зіставити національний досвід із світовими практиками, оцінити ефективність власної системи запобігання шахрайству та врахувати міжнародні стандарти під час розроблення політик економічної безпеки.

У відкритому доступі наявні такі рейтинги (звіти), які дозволяють або прямо оцінити рівень шахрайства, або використати окремі складники більш глобальних рейтингів.

Global Fraud Index 2025 [4] - глобальний індекс, який порівнює 112 країн за ризиками шахрайства. Він побудований на оцінюванні чотирьох сфер: фактична активність шахрайства, доступність ресурсів для шахраїв, рівень державного втручання/контролю та загальний стан економіки. Методологія прямо спирається на «трикутник шахрайства» (тиск, можливість, раціоналізація) і пояснює не лише, «де шахрайство трапляється», а й «чому умови країни його підсилюють або стримують». Індекс зручний тим, що дозволяє порівняти країни між собою та зробити висновки про фактори ризику.